

192

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

D E C I Z I A nr.3821

Dosar nr.3131/2/2013

Sedința publică de la 15 octombrie 2014

Președinte: Gheorghița Luțac

- Judecător

Viorica Iancu

- Judecător

Cezar Hîncu

- Judecător

Daniela Tudor

- Magistrat asistent

&&&

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr.2451 din 9 septembrie 2013 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal.

La apelul nominal s-au prezentat recurrentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic [REDACTAT] și intimatul-părât Columbeanu Adrian Irinel, prin avocat [REDACTAT]

Procedura completă.

Magistratul asistent a prezentat referatul cauzei, după care, Înalta Curte a constatat cauza în stare de judecată și a acordat cuvântul părților prezente asupra recursului formulat.

Reprezentanta recurrentului-reclamant a pus concluzii de admitere a recursului formulat și de casare a sentinței atacate, în sensul admiterii acțiunii introductory formulate de CNSAS.

S-a susținut faptul că interpretarea dată de instanța de fond probelor administrate în cauză este greșită. S-a arătat faptul că notele informative date de intimatul-părât satisfac cerințele legale, fiind îndeplinite astfel dispozițiile art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008. Reprezentanta recurrentului-reclamant a exemplificat cazurile particulare ale notelor date de părât, argumentând astfel întrunirea ambelor cerințe legale, respectiv denunțarea unor atitudini

potrivnice regimului comunist și vizarea încălcării unor drepturi fundamentale ale omului.

A fost depusă la dosar practică judiciară, pentru a fi avută în vedere la pronunțarea hotărârii atacate.

Reprezentanta intimatului-părât a pus concluzii de respingere a recursului și de menținere ca legală și temeinică a hotărârii instanței de fond.

A arătat pe larg faptul că intimatul-părât nu a încălcat drepturi și libertăți fundamentale, nefiind întrunite condițiile prevăzute de lege pentru constatarea calității de colaborator al securității.

În conformitate cu dispozițiile art.394 din Noul Cod de procedură Înalta Curte a închis dezbatările și a reținut cauza spre soluționare.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Hotărârea pronunțată de instanță de fond

Prin sentința civilă nr. 2451 din 9.09.2013 Curtea de Apel București- Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității având ca obiect constatarea calității de colaborator al Securității a părâțului Columbeanu Adrian Irinel.

2. Cererea de recurs

Împotriva sentinței civile nr. 2451/9.09.2012 pronunțată de Curtea de Apel București- Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a declarat recurs, în condițiile art. 483 Cod procedură civilă, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

2.1. Motivele de recurs

În susținerea recursului declarat, recurrentul-reclamant a invocat motivul de nelegalitate reglementat de dispozițiile art. 488 alin.1 pct.8 Cod procedură civilă, respectiv aplicarea greșită a normelor de drept material, cu referire la aplicarea în cauză a prevederilor art. 2 lit.b din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Vf

2.2. Principalele argumente invocate

Cu privire la motivul de nelegalitate referitor la pronunțarea hotărârii cu aplicarea greșită a normelor de drept material, recurrentul-reclamant a susținut în esență că instanța de fond a reținut în mod greșit că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit.b din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 pentru constatarea calității intimatului-pârât de colaborator al Securității.

În acest sens, recurrentul-reclamant a arătat că, deși prima instanță a reținut identitatea între intimatul-pârât Columbeanu Adrian Irinel și persoana care a întocmit și semnat cu numele conspirativ „Ivănescu” notele informative datate 16.09.1982, 12.04.1983, 09.06.1983, 29.10.1983 și 23.05.1984, a constatat fără temei legal că nu sunt incidente prevederile art. 2 lit.b din ordonanță de urgență, pe considerentul că informațiile furnizate securității nu au denunțat activități sau atitudini vădit potrivnice regimului comunist și nici nu au vizat îngrădirea unor drepturi fundamentale ale omului.

Astfel, recurrentul-reclamant a învaderat că judecătorul fondului a interpretat și aplicat în mod eronat prevederile legale susmenționate, reținând că opiniile exprimate de persoanele denunțate în conversațiile lor private, divulgate securității, nu se încadrează în noțiunea de „colaborator al Securității”, astfel cum este definită de dispozițiile art. 2 lit.b din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.24/2008.

Sub acest aspect, recurrentul-reclamant a precizat că interpretarea dată prin hotărârea atacată este eronată, legiuitorul având în vedere nu doar informațiile ce vizau activități concrete, potrivnice regimului politic, ci și cele prin care se denunțau securității atitudini ostile, anticomuniste, chiar dacă opiniile respective erau exprimate în cercuri restrânse și nu expuse public, norma legală nefăcând nicio区别 în acest sens.

Recurrentul-reclamant a mai învaderat că instanța de fond a constatat că neîndeplinită și cea de-a doua condiție, că informațiile furnizate să vizeze îngrădirea unor drepturi, printr-o abordare străină de spiritul și litera textului legal aplicabil, reținând, pe de o parte, că intimatul-pârât a avut reprezentarea concretizării rezultatului notelor sale informative referitoare la cetățenii

străini, iar pe de altă parte, că unul dintre cei doi cetăteni români denunțați se afla deja în atenția securității.

3.Apărările intimatului-părât

Prin întâmpinarea formulată, intimatul-părât Columbeanu Adrian Irinel a solicitat respingerea recursului declarat în cauză, ca nefondat.

Astfel, fără a contesta că este autorul celor 5 note informative reținute în nota de constatare și analizate de prima instanță, intimatul-părât a arătat că informațiile furnizate nu indică în concret nici o activitate sau atitudine manifestă, potrivnică regimului comunist și, de asemenea, că nu s-a făcut dovada că ar fi fost încălcat dreptul la viață privată și libertatea de exprimare ale persoanelor denunțate, cetăteni români sau străini.

4.Procedura de soluționare a recursului

4.1.Cu privire la examinarea recursului în completul filtru

Raportul întocmit în cauză în condițiile art. 493 alin.2 și 3 Cod procedură civilă a fost analizat în completul filtru, fiind comunicat părților în baza încheierii de ședință din 24.03.2014, în conformitate cu dispozițiile art.493 alin.4 Cod procedură civilă.

Prin încheierea din 26 mai 2014 completul filtru a constatat, în raport de conținutul raportului întocmit în cauză, că recursul îndeplinește condițiile de admisibilitate și, pe cale de consecință, în temeiul art. 493 alin.7 Cod procedură civilă a declarat admisibil în principiu recursul formulat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, fixând termen de judecată pe fond la 15.10.2014.

4.2.Cu privire la fondul recursului

4.2.1. Analiza motivului de recurs invocat

Cu privire la motivul de nelegalitate prevăzut de dispozițiile art. 488 alin.1 pct.8 Cod procedură civilă, Înalta Curte constată că prima instanță a interpretat și aplicat greșit prevederile art. 2 lit.b din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 referitoare la noțiunea de „colaborator al Securității”.

Astfel, instanța de fond a făcut o analiză detaliată a probelor de la dosarul cauzei referitoare la cele 5 note informative olografe expres menționate în acțiune, constatănd că nu se poate reține îndeplinirea cumulativă a cerințelor rezultate din normă susmenționată, întrucât informațiile furnizate nu denunță activități

sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, cu consecința îngrădirii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Înalta Curte constată că interpretarea dată prevederilor art. 2 lit.b din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 este eronată, informațiile furnizate de intimatul-pârât, pe de o parte, conținând date de interes pentru securitate în legătură cu opiniile și comentariile manifestate de cetățeni români sau străini față de regimul politic existent în România, iar pe de altă parte, având aptitudinea de a atrage încălcarea drepturilor și libertăților persoanelor vizate.

Cât privește prima condiție impusă de dispozițiile legale incidente, rezultă din conținutul celor 5 note informative în discuție că intimatul-pârât a furnizat securității, în mod detaliat, informații despre atitudini ostile regimului comunist, parte dintre ele referitoare la cetățeni români, iar altele la cetățeni danezi care, aparținând unui stat membru al Uniunii Europene, sunt protejați de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, astfel cum se arată în art. 1 alin.1 din acest act normativ.

Înalta Curte reține că nu are suport legal susținerea primei instanțe în sensul că opiniile și comentariile exprimate în cadrul unor conversații private, ostile structurii politice existente, nu se încadrează în noțiunea de „atitudini potrivnice”, cât timp prevederile legale incidente nu impun condiția ca acestea să fi fost expuse în public.

Astfel fiind, informațiile furnizate de intimatul-pârât prin notele informative menționate, referitoare la aspecte legate de preocupările, opiniile și anturajul persoanelor vizate, intrunesc condiția privind denunțarea unor atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De asemenea, Înalta Curte constată că este îndeplinită și cea de-a doua condiție legală referitoare la vizarea îngrădirii dreptului de exprimare și libertatea opiniilor și a dreptului la viață privată ale persoanelor denunțate.

Instanța de fond a reținut că intimatul-pârât nu a vizat încălcarea drepturilor persoanelor despre care a furnizat informații, neavând reprezentarea concretă a consecințelor faptelor sale, cu atât mai mult cu cât revenirea în țară a cetățenilor străini

era incertă, iar cetățenii români se aflau deja în atenția securității și nu s-a dovedit probabilitatea încălcării drepturilor acestora.

Sub acest aspect, Înalta Curte constată că prevederile art. 2 lit.b din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu impun ca încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale să se fi produs în concret, condiția pentru a se reține calitatea de colaborator al Securității fiind aceea că informațiile furnizate să fie de natură să aducă atingere acelor drepturi și libertăți.

Or, aspectele consemnate în notele informative analizate de instanță de fond aveau aptitudinea de a determina organele de securitate să adopte măsuri specifice, informațiile furnizate cu referire la opiniile și preocupările persoanelor vizate încadrându-se la încălcarea unor drepturi și libertăți fundamentale.

În acest sens este relevantă și împrejurarea că în cuprinsul notelor informative intimatul-părât nu se limită să reproducă opiniile persoanelor denunțate, ci califica manifestările acestora, trăgând concluzia că au o atitudine ostilă regimului comunist și orânduirii socialiste, ori că nu sunt atașate politicii partidului.

Astfel fiind, nu se poate susține că intimatul-părât, furnizând astfel de informații, să nu fi realizat faptul că organele de Securitate puteau dispune măsuri de investigare și supraveghere, acțiuni ce presupuneau prin căutarea și obținerea de noi date despre persoanele urmărite, încălcarea dreptului la viață privată al acestora.

4.2.2. Soluția instanței de recurs

În raport de considerentele expuse mai sus, în baza art. 496 alin.2 Cod procedură civilă, Înalta Curte va admite recursul formulat și va casa hotărârea atacată, în sensul admiterii acțiunii și constatării calității intimatului-părât de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.2451 din 9 septembrie 2013 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal.

Modifică sentința atacată în sensul că admite acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Constată calitatea de colaborator al securității în privința părătului Columbeanu Adrian Irinel.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 15 octombrie 2014.

JUDECĂTOR,
Gh. Luțac

JUDECĂTOR,
V. Iancu

JUDECĂTOR,
C. Hîncu

MAGISTRAT ASISTENT,
D.Tudor

Red.
Tehnored.

Gh.L.
T.M./4 ex.

